

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Länsveterinärenheten
Bodil Schöneberg
08-785 50 52

INSPEKTIONSRAPPORT

Datum
2008-07-04

Beteckning
2839-08-51121

Bioagro AB
Box 5027
121 05 Johanneshov

Flück & Co AB
Rökerigatan 21
121 62 Johanneshov

**Inspektion av uppsamlingsplats för ABP (kategori 1-material),
Flück & Co AB/Bioagro AB, Rökerigatan 21, Johanneshov den
30 juni 2008**

Närvarande vid inspektionen var Stefan Flück, verksamhetsansvarig, Anders Ladefoged, Miljöförvaltningen Stockholms Stad och Bodil Schöneberg, Länsstyrelsen.

Besöket genomfördes med anledning av att verksamheten har ändrats jämfört med gällande godkännande för anläggningen (2007-06-15, dnr 2839-07-1800).

Bakgrund

Enligt Flück ändrades verksamheten på uppsamlingsplatsen under april 2008 i samband med ändringen av definitionen av specificerat riskmaterial (SRM) för nötkreatur inom EU. Åldersgränsen för när vissa delar av ryggraden betraktas som SRM höjdes från 24 månader till 30 månader vilket medförde att mängden SRM-material på styckningsanläggningarna skulle minska betydligt. Att fylla en container på uppsamlingsplatsen skulle med de nya mängder SRM-material ta lång tid, ca 3 månader. Flück meddelade styckningföretagen att de skulle frysa in SRM-materialet på sina respektive företag. Detta i avvaktan på att tillräckliga mängder SRM skulle finnas på företagen för att fylla en container på uppsamlingsplatsen för hämtning och destruktion på Konvex.

Någon kontakt med Länsstyrelsen eller Miljöförvaltningen inför den ändrade verksamheten har inte skett.

Länsstyrelsen fick den 4 juni 2008 vid telefonsamtal med Flück kännedom om den ändrade hanteringen. Flück informerades att hanteringen ändå måste ske på ett smittskyddsmässigt korrekt sätt. Miljöförvaltningen har därefter till Länsstyrelsen anmält brister på uppsamlingsplatsen, bla gällande blåfärgning och handelsdokument. Både Miljöförvaltningen och Jordbruksverket har framfört till Länsstyrelsen att frysning av SRM-materialet så som har skett på styckningsföretagen inte är acceptabel. Länsstyrelsen har den 18 juni 2008 meddelat Flück att hanteringen inte är acceptabel och måste ändras snarast.

Redogörelse för hanteringen och iakttagelser vid inspektionen den 30 juni 2008

Redogörelse av Stefan Flück:

En fryscontainer (hyrd av företaget Wicab) har ställts upp på fastigheten bredvid uppsamlingslokalen/"garaget". Styckningsföretagen ställer själva in SRM-benen i fryscontainern. Containern är olåst dagtid på vardagar och låses efter kl 16.00. En container från Konvex för hämtning och destruktion av materialet har beställts till denna vecka.

Följande företag leverar SRM-material till uppsamlingsplatsen. Bells Food, Elko Kött, Fällmans Kött, Fruängens Kött, KA Kött, KMK Kött, Quibbla Halal Kött, Restaurangkött, Servicestyckarna, Stockholms Butikskött, T-G's, Årsta Kött och Grantelius. Samtliga utom Grantelius ligger inom slakthusområdet.

Uppsamlingslokalen/"garaget" kunde inte inspekteras då låset hade förstörts vid ett inbrottsförsök under natten och porten inte gick att öppna.

I samma fastighet dock avskilt från uppsamlingslokalen bedrivs livsmedelsverksamhet (bl.a. styckning av svinskallar och malning av köttfärs) samt foderproduktion (torkning av grisöron och trynen).

Uppsamlingsplatsen drivs av Bioagro AB som är ett dotterbolag till Flück & Co. Flück & Co äger huset. Kontakt med e-post: fluck@fluck.se.

Iakttagelser:

I fryscontainern - SRM-material fanns lastade och förpackade på olika sätt. En del material låg i plastbehållare i insatspåsar eller direkt i plastbehållare, övertäckta med tunn plastfolie. En del material var förpackat i kartong (detta på grund av den tillfälliga hanteringen med infrysning på styckningsföretagen, uppgift Flück). Fortsatt kommer endast de speciella plastcontainrarna att användas (uppgift Flück).

Flera **brister** konstaterades.

- *Blåfärgning av SRM-materialet.* Infärgning saknades helt för vissa partier.
- *Märkning av SRM-materialet.* Korrekt märkning ("Kategori 1-material, endast för bortskaffande") saknades på flera partier. Vissa partier var märkta med "Köttben + anläggningsbeteckning"!! som enda märkning.
- *Märkning av plastcontainrarna.* Märkningen på containrarna hade blekts bort och kunde inte ses alls eller kunde endast anas.

Flück informerades att materialet måste vara blåfärgat och märkt med "Kategori 1-material - endast för bortskaffande". Märkningen av plastcontainrarna behöver förnyas. Märkning ska vara synlig från alla sidor.

Övriga **brister** i hanteringen som konstaterades.

Datum
2008-07-04

Beteckning
2839-08-51121

- *Rutiner för mottagningskontroll* eller liknande saknas. Styckningsföretagen kontaktas inte när inkorrekt märkning eller blåfärgning saknas. Flück informerades att rutin för mottagningskontroll och återkoppling till företagen behöver införas.
- *Formaliserade handelsdokument* följer inte med SRM-materialet från styckningsanläggningarna till uppsamlingsplatsen. Istället skickas uppgift om material, mängd och anläggning till Flück per e-post samma dag som anläggningarna lämnar SRM-ben till uppsamlingsplatsen. Mailet skrivs ut hos Flück och sätts in i pärm under flik för respektive företag tillsammans med fakturaunderlag.

Flück informerades att formaliserade handelsdokument måste medfölja SRM-materialet och att man måste få godkänt av Jordbruksverket om man vill frångå förlagan för handelsdokument enl. ABP-förordningen och anpassa den till den egna verksamheten. Flück skulle kontakta Jordbruksverket angående detta.

Vid vidaretransport av materialet till Konvex fyller Flück i Konvex' fraktsedel. Där anges bara den ungefärliga totalvikten för leveransen. Specificerade uppgifter saknas.

Det konstaterades att det finns ett "glapp" informationen/dokumentationen som gör det svårt att exakt följa vilket material, mängd och från vilken anläggning som ingått i leveransen.

- *Rengöring och desinfektion av plastbehållarna* för SRM-materialet. Det konstaterades att rengöringsrutinerna är bristfälliga. Rengöring och desinfektion har tidigare endast skett vid synbar förorening, tex med blod. Behållarna har då spolats ur med varmvatten i uppfällt läge vid tippning och sedan sprayats med desinfektionsmedel.

Flück informerades om att detta inte är tillfyllest. Behållarna måste rengöras varje gång de har kommit i kontakt med SRM, vilket i praktiken betyder att de måste rengöras efter varje användning även om man använt insatspåsar, då håll kan ha uppstått i påsarna. Rengöring av behållarna behöver ske efter varje användning med högtryckstvätt och rengöringsmedel samt efterföljande desinfektion. Godtagbar metod för torkning av behållarna behövs. Rengöringen behöver ske på sådant sätt att redan tvättade containrar inte återkontamineras. Flück uppmärksammades även på att spill och spolvatten inte får förekomma på gårdsplanen. Rengöring av containrar ska ske inne i "uppsamlingslokalen/garaget".

- *Hantering av insatspåsar*. Tidigare har dessa gått med den vanliga sophanteringen till Högdalens förbränningsanläggning. Detta eftersom

Datum
2008-07-04

Beteckning
2839-08-51121

Konvex inte vill ha plastpåsar i sin hantering (blir problem med maskiner). Flück meddelades att använda insatspåsar också måste destrueras på Konvex. Flück meddelade att påsarna kommer att läggas överst i containern och skickas med till Konvex.

- Porten till uppsamlingslokalen/"garaget". Porten sluter inte tätt nedtill och släplista saknas.

Dörren ska vara hel och sluta tätt nedtill, släplista ska finnas. Detta för att förhindra att spolvatten rinner ut från lokalen och för att förhindra att skadedjur kommer in i lokalen.

Övrigt

- Registrering av transportörer. Enligt Jordbruksverket ska alla styckningsanläggningar som transporterar till uppsamlingsplatsen vara registrerade som transportörer. Flück anser att detta är orimligt då transportsträckan är maximalt ca 500 m för företagen inom området. Grantelius ligger utanför område och transporterar SRM-materialet till uppsamlingsplatsen med sin företagsbil (som i vanligt fall används för transport av livsmedel !).

Länsstyrelsen kommer att följa upp transportfrågan.

- Flück är inte riktigt nöjd med Konvex containrar. De är oftast rostiga och illaluktande.
- Vilka krav ställs på rengöring av fryscontainern och hur ser man på framtida användning av denna för andra ändamål?

Länsstyrelsen kommer att utreda frågan vidare.

Fortsatt hantering och Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen ser allvarligt på bristerna i hanteringen. Noterade brister behöver åtgärdas snarast. Vid fortsatta brister kan godkännandet komma att återkallas.

Länsstyrelsen och Miljöförvaltningen ska informeras innan förändringar av verksamheten genomförs.

Datum
2008-07-04

Beteckning
2839-08-51121

Ansökan om den aktuella ändringen av verksamheten och beskrivning av nya rutiner (inkl rengöring av behållare) ska snarast skickas till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer därefter att ompröva godkännandet.

Länsstyrelsen anser att lösningen med fryscontainern är acceptabel som en temporär lösning i avvaktan på skriftligt beslut under förutsättning att noterade brister rättas till. Huruvida hanteringen kan accepteras som en mer permanent lösning behöver utredas vidare.

Enligt uppgift från Miljöförvaltningen den 2 juli 2008 behövs inget tillstånd från Miljöförvaltningen för uppställning av fryscontainern i det aktuella fallet om den står på den egna fastigheten. Anmälan till Miljöförvaltningen för användning av köldmedium kan behövas beroende hur hyresavtalet för fryscontainern är formulerat avseende rapporteringen. Generellt ska köldmedier >10 kg anmälas till Miljöförvaltningen (se Miljöförvaltningens hemsida) och ett ackrediterat företag för köldmedier ska kontaktas för kontroll av kylaggregatet. Vid oklarhet, kontakta Miljöförvaltningen.

Bodil Schöneberg
Tf. Länsveterinär

Kopia

Jordbruksverket, Enheten för foder och djurprodukter, 55182 Jönköping (Susanne Liljenström, Stig Widell)
Miljöförvaltningen, Stockholms Stad (Anders Ladefoged, Karin Granath)
Ms